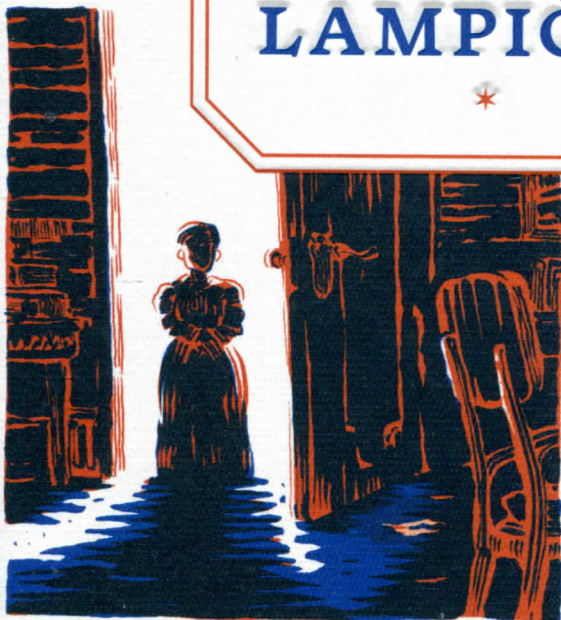

To skalisko tam stojí od té doby, co si moře kdysi z pevniny ukouslo pořádnou sousta jako by mu ždímač. S tím skaliskem je to jako s nerostem, na pevnost daleko. Často se na něm roztrhne loď. A teď... Aspoň jí to tak připadá všechno vidí.

ANNET SCHAAP LAMPIČKA

V tom křesílku sedával Josef. Z té knihy mu předčítal, jmenovala se Tři mušketýři, Edward ji znal téměř na paměť, ale to ho právě bavilo

kaludek. Najednou jí dochází, že se děje na tohle. Rychle, na hladkých kámen. „Tati, tamhle jdou...“ vyštěkne August. Stojí u okna a dívá se na kamrlíku.“

Nick pořád stojí dole, plášť mu plandá kolem těla. Lampička opatrně hodí kámen dolů, dopadne o kousek vedle, ale pak se spořádaně dokutálí k Nickovi. Ten si ho zastrčí do kapsy a podívá se na okno vysoko nad sebou. Lampička by tak ráda byla tím kamenem. Tak ráda by šla s ním.

BAOBAB

I.
MAJÁK

SIRKA

Ostrov, který je ještě trošinku spojený s pevninou, asi jako uvolněný zoubek visí na kůžičce, se nazývá poloostrov. Na tomhle poloostrově stojí vysoký šedivý maják, který za noci zalévá svým světlem přímořské městečko. Dbá o to, aby se lodě neroztřístily o skalisko, které nešikovně trčí uprostřed zátoky. Dbá o to, aby se noc zdála méně tmavá a obrovská pevnina a širé moře méně obrovské a širé.

V domku vedle majáku žije jeho správce August s dcerkou. Mají malou zahrádku a kamenitou plážičku, na kterou moře stále něco vyplavuje. Dřív tam sedávali celé večery a světlo majáku se jim otáčelo vysoko nad hlavami. To pak August rozdělal ohýnek a z přístavu připluli na loďkách piráti. Posadili se kolem ohně, jedli pečené ryby a celou noc zpívali. Písničky o kořalce a dlabanicích, smutné roztoužené písničky, ale taky strašlivé písničky o Tajemstvích Moře, z nichž měla dívka husí kůži hrůzou i štěstím, a tak si většinou vlezla k mamince na klín.

Jenže teď už sem piráti nejezdí a táta už ohýnek taky nedělá.

Jakmile se zešerí, světlo majáku už musí svítit. Vždycky ho rozsvěcuje ona. Každý večer vystoupá jedenašedesát schodů, otevře zrezivělá dvířka krytu čočky, zapálí knot, natáhne strojek, který čočku otáčí kolem dokola, pak dvířka zavře a hotovo.

Když byla menší, byla to pro ni těžká práce, ale mezitím jí ruce zesílily a nohy bez potíží vyšplhají dvakrát denně po schodech nahoru a zase sejdou dolů. I třikrát, když zapomene sirky. Což se někdy stane a táta pak hudruje.

„Už je skoro tma a světlo pořád nesvítí! Co když nějaká loď zabloudí, dítě nešťastný, co když najede na skalisko a bude to moje vina, nebo vlastně tvoje. Tak si pospěš, honem nahoru! Nebo to mám udělat sám? Tak já teda...“ Chystá se vstát.

„Vždyt už jdu,“ zamumlá dívenka a vezme ze šuplíku sirky. V krabičce to tichounce zašramotí, už je tam jen jedna.

Zítra musím koupit sirky, pomyslí si. Hlavně nezapomenout.

Nezapomenout jí připadá těžké. Nosí toho v hlavě pořád tolik: písničky, příběhy, to, co se musí naučit, a to, na co by chtěla zapomenout, ale co se jí přesto pořád vrací. Co si má zapamatovat, často zapomene, a na co by zapomenout chtěla, si pamatuje pořád.

Při stoupání po schodech si vymyslí pomůcku. Na co že to neměla zapomenout? A jo, na sirky. V duchu vezme plnou krabičku sirek a položí si ji na stoleček uprostřed hlavy. Přidá malou lampičku, která na krabičku svítí, takže první, co uvidí, až se zítra probudí, budou právě sirky. Aspoň doufá. Jaká je to lampička? Ze zeleného emailu s oprýskaným pozlaceným okrajem. Maminka dřív mívala takovou u postele. Což je právě jedna z věcí, na které by raději zapomněla.

Vymysli si jinou lampičku, Lampičko, říká si. Protože Lampička je i její jméno.

Ve skutečnosti se jmenuje Emilie. Jenže tak se jmenovala i maminka. A tátovi dřív vadilo, že když zavolal, zvedly

vždycky hlavu obě, a později už to jméno nechtěl nikdy slyšet. A tak ji oslovuje Lampička.

„Ale moc se ti teda nerozsvítilo, Lampičko,“ říkává táta pokaždé, když ona na něco zapomene nebo o něco zakopne a většinou zrovna když nese horkou polévku nebo tak.

Lampička vystoupá do věže s poslední sirkou. Musí si dát velký pozor, aby sirka nezhasla dřív, než zapálí světlo, protože jinak... Ztroskotané lodě a rozzlobený táta. Neví, co by bylo horší.

Povytáhne knot a trochu ho rozcupuje, aby dobře chytli. Pak z krabičky vyndá sirku a přísně se na ni podívá.

„Snaž se! Myslím to vážně! Jinak...“

Jinak co? Co by sirku nejvíc potrestalo? Že ji sfoukne vítr? Že ji někdo zlomí vejpůl? Ne, však už ví.

„Jinak tě hodím do moře,“ zašeptá. „A tak se promáčíš, že už nikdy nebudeš hořet.“ Tedy samozřejmě než ji moře vyplaví... Někam na horkou pláž, kde ji vysuší slunce a...

„Lampičko!“ Tátův hlas pořád ještě burácí, i když se ozývá z hloubky jedenašedesáti schodů. „To světlo! TEĎ HNED!“

Touhle dobou už většinou dávno spí, chrápe v křesle. Ale zrovna dneska večer ne. Lampička škrtne sirkou. Chaboučká jiskřička. Ještě jednou. Teď se objeví spořádaný plamínek a s ním se dostaví i pach síry. Prima. Druhou rukou ho zcloní a přiblíží plamínek ke knotu. Tak šup! Plamínek chvíli váhá a pak zmohutní.

*„Plamínku, plamínku, teď přijde vhod,
když vsákeš olej a pozřeš knot,“*

pozpěvuje si a hledí do prudkého světla. Předtím měla žaludek smotaný do klubka, ale to se teď rozpletlo.

Zavřít dvířka, natáhnout strojek, hotovo.

„Sirky, sirky,“ brouká si, když schází po schodech. Hlavně nezapomenout.

Ale stejně zapomene.

BOUŘE

A samozřejmě přijde bouře, hned zítra. Strašlivá.

Celý den panovalo naprosté bezvětří, teď ale racci neklidně křičí a psi pořád vyjí. Větrí nebezpečí, říkají jejich páničci a ustaraně se dívají na oblohu.

Pozdě odpoledne se na obzoru nakupí mraky. Obloha nad mořem se zbarví do olověné šedi a slunce se schová. *Dnes to bude bez soumraku*, šeptá. „*Já tady nejsem.*“

Venku se udělá tma jako v pytli.

V domě stojí dívka bledá hrůzou, v ruce prázdnou krabičku od sirek.

Celý den hledala mezi kluzkými kameny mušle, protože jí moc chutnají a nic nestojí. Sbírala taky mořské červy pro slepice a naplavené dřevo na zátop, to potom rozložila na za-

hrádce, aby vyschlo. Pak se ještě chvíli poohlížela po nějaké zajímavé škebli nebo láhvi se vzkazem, ale ty nenašla. Když zvedla hlavu, byla zničehonic tma a ona měla jít zapálit světlo. A najednou jí došlo, na co si celý den nevzpomněla.

Venku se potichu šereí. Město má ještě chvíli čas.

Čas sundat prádlo a zavřít okenice. Zamknout obchody a svolat děti domů.

„Prosím, prosím, ještě chvilku, jenom chvilku!“

„Ne, ani nápad. Dovnitř, teď hned!“

Staří rybaři můžou ještě chvíli potřásat hlavami a se skelnatýma očima mumlat: „Jo jo... To zase budou hromy blesky. Stejně jako onehdy a jako tehdá. Jako kdysi ta bouře o Velikonocích, jako tehdá v únoru ta bouře nad Severním mysem, kdy vzduchem lítaly ovce a lodě to mrskalo na břeh...“ Taková hrůza to snad nebude, nebo že by přece? Usrkávají malými doušky mléko. Dřív bylo všechno horší, v tom mají jasno, ale kdo ví, možná to může být ještě horší. Kdo ví, možná to nejhorší ještě nezažili...

Začíná foukat.

„Lampičko? Lampičkokdeseš?“ V tátově hlase se všechna slova slévají v jedno. „Lampičkosvítíušvětlo?“

„Ano, ano,“ mumlá Lampička. „Jen skočím pro sirky.“

Zahalí se do šálu, popadne košík a vyběhne z domu. Vítr jí vyrve dveře z rukou a zabouchne je.

„Díky, větře,“ řekne Lampička. K vichřici je lepší se chovat zdvořile. Vyběhne přes zahrádku do města, nohy se jí smekají po kamenité cestičce.

Moře se ve stále vyšších vlnách přelévá přes balvany. Z poloostrova vede k pobřeží úzká pěšinka z kamenů, nepravidelná jako špatný chrup. Kameny z ní vyčnívají nad hladinu i za vysokého přílivu. Lampička skáče z balvanu na balvan. Vítr jí fouká do obličeje a škube za košík s hadříkem z jelenice. Do něj zabalí sirky, aby jí na zpáteční cestě nezvlhly. Musí se to-

tiž taky ještě vrátit. Na to se zatím snaží nemyslet. Což není tak těžké, protože vítr jí vyfoukává myšlenky z hlavy.

„Díky, větře, ještě jednou díky.“ Vítr je vlastně tak trochu kamarád, doufá.

Ten kamarád se snaží Lampičku odvádět z balvanů do moře. Boty už má promáčené, smekají se jí po kamenech. Tu a tam stojí podél pěšinky sloupek, kterého se může chytit, aby na chvíli vydechla.

Už to nebude daleko, říká si, ale nic moc nevidí. Do obličeje se jí žene písek a všechno ostatní, co vítr posbíral po pláži. Cucky mořských řas, větve, kusy provazu.

Dárečky, Lampičko. Podívej!

Smete si je z vlasů. Milý větře, rozzuřený větře. Já je nepotřebuju, nic nepotřebuju. Jenom sirky.

Vítr to asi rozzuřilo, poněvadž začne chrlit proudy deště. Než bys řekl švec, je mokrá na kost a v poryvech vichřice je jí ještě větší zima. Plahočí se proti větru.

„Přestaň!“ lapá po dechu. „Lehni, větře. Dost!“

Jenže vítr není pes, nic si z ní nedělá. Rozeběhne se a húú!

Ale už tu jsou čedičové schůdky. Lampička k nim doklopýtá, upadne, natluče si koleno, ale chytne se zábradlí a vysouká se po něm nahoru. Je na hrázi.

V přístavu tlučou všechna lana o všechny stěžně. Je to orchestr: rachot, skučení a první tympanové údery hromu. Lampička běží po hrázi, neslyší vlastní kroky. Vichřice se jí snaží zavát do nesprávné ulice, ale ona cestu zná i potmě.

Na ulici není živáčka. Domy bouří tiše vzdorují. Ty se nebojí, že je smete. Stromy se zapírají do země, ale ztrácejí lístky a větve. Kolem se s břinkotem kutálí železný kbelík. Všechny okenice jsou na petlici, všechny obchody zavřené.

Lampička utíká uličkami a ulicemi. Když už je skoro v cíli, déšť se změnil v kroupy, vítr jí je po hrstech hází do obličeje. Au, au! Chrání si obličej lokty a utíká dál. Tam už je ulice s obchodem pana Rozenhouta. Vítr jí ještě naposledy trhne košíkem.

No tak, dej ho sem. Takový pěkný košík, s tím by se, panečku, házelo, ten by se dal odváť daleko, až někam do jiné země nebo...

„Nech toho!“ ječí Lampička a svírá košík pevně v ruce. Tak tady máš další várku krupobití, plesk!

Ale pak už je v cíli, stojí před obchodem. Bedny se zeleninou jsou vevnitř, okenice na petlici, světlo zhasnuté. Dveře jsou zamčené. Samozřejmě, však kdo by taky teď chodil nakupovat?

„Já!“ volá Lampička. „To jsem já! Pane Rozenhoute! Otevřete!“

Vítr odfoukne i její hlas, sama se skoro neslyší. Buší pěstmi do dveří. „Pane Rozenhoute!“

Bľbko jedna, s tím svým pisklavým hláskem. Nemysli si, že tě někdo uslyší. Odfouknu ti hlas, celou tě odfouknu, profouknu tě skrz naskrz. A sfouknu všechny sirky, co zapálíš, pchá, to je maličkost.

Kamarád, který opravdovým kamarádem není, se svíjí smíchy.

Má pravdu, pomyslí si Lampička. O co se tu vlastně snažím? Je jí zima, nohy se jí třesou. Má se vrátit takhle? Bez sirek?

Ještě jednou zaječí z plných plic. „Pane Rozenhoute!“

Vzadu v obchodě se rozsvítí světýlko. Někdo přichází se svíčkou v ruce ke dveřím. Je to hokynář, pan Rozenhout, v županu a se šálem kolem krku. Když spatří Lampičku, přispěchá ke dveřím, vysune petlici a otevře. Mocný poryv větru zavane Lampičku dovnitř. Zvonek nade dveřmi se rozcinká jako pomínutý.

„Dobrý den,“ chvěje se Lampička zimou. „Máte prosím sirky?“

„Zavři za sebou, zavři!“ volá pan Rozenhout a oba společně vystrnadí bouři za dveře, až za ní zaklapne zámek. Hned nastane ticho. Do okenních tabulí ještě bubnují kroupy, ale to je zvenku. Lampička přerývaně dýchá, crčí z ní voda.

„Co jsi to říkala, děvenko? Ty jsi přišla v té bouři až z majáku?“

„Došly sirky. A je potřeba zapálit světlo.“

Pan Rozenhout se poleká. „Ještě není zapálené? No jistě

že se musí zapálit! Zvlášt' dnes v noci! Ale ty už do té bouře nepůjdeš.“

„Ale půjdu,“ odpoví Lampička. „Musím.“ Snaží se, aby to znělo sebejistě, ale vyjde z ní jen podivné zapípání. Vyždímá si trochu šál a všimne si, že se jí pod nohama udělala velká louže.

„Pojď se mnou nahoru.“ Hokynář jí položí ruku na mokré rameno. „Suché oblečení, teplé mléko... Děvenko, vždyt' jsi celá promrzlá. Takhle nemůžeš...“

Lampička jeho ruku setřese. „Musím zpátky! Prosila bych dvě krabičky. A kdybyste byl tak hodný a připsal je na účet.“

„Taková pošetilost!“ Pan Rozenhout zakroučí hlavou. „Že-neš se vstríc smrti!“ Jenže je především hokynář a rukama už šátrá v almaře. „Ty s vlašťovkou na krabičce, že? Extra kvalita. Ale nejdřív se musíš trochu zahřát. Pojď honem. Kdo taky pošle dítě do takového...“

„Frederiku! Kdo tam je?“ Nad schody se ozve hlas paní Rozenhoutové.

„To je Lampička, přišla si pro sirky.“

„Lampička z majáku?“

„Kolik Lampiček znáš, ženská?“

„Tak ji pošli nahoru!“

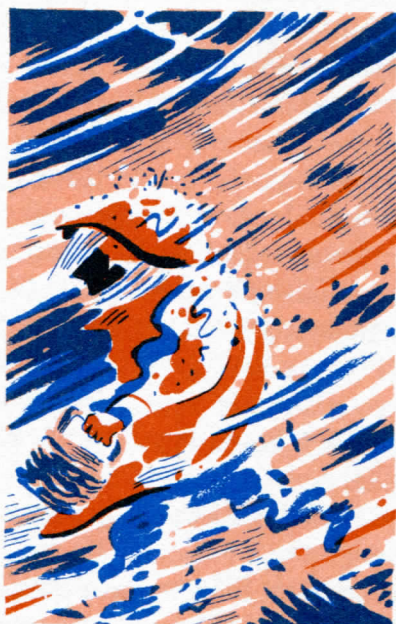
„Na to jsem přišel sám.“

Pan Rozenhout podrážděně popadne Lampiččin promáčený šál, přehodí ho přes sud s olejem a podá jí svůj. Vlna jí šimrá na mokré tváři.

„Tady si sundej boty a nahoře mokré oblečení a potom můžeme...“

„Ne, děkuju,“ odmítne Lampička. „Musím domů.“ Šál z ní sklouzne a spadne na podlahu, ale ona ho nezvedne, zabalí sirky do hadříku a položí je do košíku. Potom vyběhne z obchodu.

KOŠÍK

August zatím sedí doma a nadává.

Všechny šuplíky poházel po zemi, ze skříní vytahal veškeré oblečení. Podlaha je posetá kastroly a tílky, hrnečky a sušeným hrachem. Ale sirky žádné. Ani jedna.

Nadává na Lampičku a sám na sebe. V krbu před chvílí vyhaslo, sporák je studený jako led. Několikrát mrští po místnosti nepoužitelnou lucernou. Do okenních tabulek bubnují kroupy. Co má dělat? Nemůže dělat nic! A kde je ta holka?

Škrábe se nahoru, belhá se na zdravé noze, až vystoupá všech jedenašedesát schodů do strojovny majáku. Ani tam Lampička není, vítr ho skoro smete přes zábradlí.

O maják se tříští vlny. Jsou to obří zelené bestie vysoké jako dům, co všechno sežerou, všechno chtějí rozmlátit. O maják se nebojí, ale má strach o lodě, které v téhle černočerné tmě vich-

řice zavane do zátoky. Zdá se mu, jako by mezi poryvy větru už slyšel prskat rozervané přídě. A to bude jeho vina. Ne, vina té holky, té příšerné holky. Kde vězí?

Očima provrtává tmu. Prosím. Tohle mi nedělej. Prosím, nepadni do moře, vrať se domů celá. Prosím...

Zapudí vlastní myšlenky. To určitě. To, co si nejvíc ze všeho přál, se nikdy nesplnilo. A to, co opravdu, ale opravdu ani trochu nechtěl, se přece stalo. Jako by na něm kdy záleželo.

Takže ať táhnou všichni k čertu. Ať lodě ztroskotají, na co, jemu to může být jedno. Ať tu holku odfoukne vítr, tu příšernou holku...

Ta příšerná holka se v bouři vrací domů. Nebo se o to alespoň snaží.

S větrem už nemluví. Už dávno se s ním nekamarádí, fičí jí přímo do obličeje.

Téměř se nehne z místa. Klopýtá přes náměstí, které je teď poseté větvemi a listy, směrem k hrázi, k čedičovým schodům vedoucím dolů, kde začíná kamenná stezka.

Lampička polkne. Vítr žene vlny přes schody skoro až k molu. Pěšinku k majáku pozná jen podle bílé pěny, která se rozstříkuje v místě, kde se vlny lámou. Opravdu musí do vody? Musí plavat?

Dívá se na maják, který se proti temné obloze vyjímá ještě temněji. Táta tam uvnitř patrně vztekle chodí dokola. Lampička v duchu přesně vidí, jak se tváří, jak se na ni zlobí, vidí ho, jak kulhá po místnosti a neustále se ohlíží po dveřích, vidí dveře před sebou, kliku, stačí, aby natáhla ruku, už ji cítí pod prsty...

Přitiskne si košík k tělu a vstoupí do vody.

Zpočátku to ještě jde, jsou tam sloupky a nohama pevně došlapuje na kameny. Vítr kolem ní skučí.

Nazdar, nazdar, kamarádko, už jsi zase zpátky, přišla sis teď doopravdy pohrát?

*Holko z majáku, myslíš, že sílu máš,
s níž vítr i moře překonáš?*

„Mám!“ překřikuje Lampička vichřici. „Náhodou mám! Tahle holka to zvládne!“

Plahočí se od kamene ke kameni. Kolem ní víří černočerná voda, stoupá výš a výš, chlad jí štípe do lýtek, do kolen, do stehů. Srdce jí bije jako na poplach.

Ale když se ohlédne, je už v polovině cesty. Nejtěžší úsek má pořád před sebou, ale už je v polovině.

„Vidíš, větře! Stejně mi nemůžeš nic...“

Vítr jí vyrve košík z ruky. Vynese ho nahoru, zakrouží jí s ním kolem hlavy, jen aby ji potrápil, a pak ho odnese i se sirkami. Na jinou pláž, do jiné země, kde si ho zítra jiné dítě vezme. Lampička sleduje, jak košík jako malá tečka mizí na temném nebi. Vzteky zaječí a hned má pusy plnou mořské vody. Je slaná a studená, a jí už je tak strašná zima a všechno je teď ztraceno. I slzy má slané, chutnají totožně.

Rozhlédne se. Maják je stejně daleko jako přístav, oba jsou pro tak malou holku v tak velkém moři nedosažitelně daleko. Ale bez sirek už samozřejmě nemá důvod chodit domů.

Voda stoupá pořád výš a výš a Lampiččiny nohy se přestanou dotýkat kamenů. Umí plavat, ale proč by to dělala.

Maminko, pomyslí si, tak já jdu za tebou. Táta bude určitě smutný, ale to byl i tak. Klesá ke dnu.

Necítí, že ji ve vodě podplavou studená těla, že ji uchopí studené ruce. Na vlnách se jako mořské řasy pohupují zelené vlasy. Chichotavé hlasy se hihňají: „Šmarjá, takové tele, utopené tele...“

Ruce jí zvednou hlavu nad hladinu, dotáhnou ji na ostrůvek s majákem a pohodí ji tam na kameny.

„Dvounožce ve vodě nechceme!“

A tak tam Lampička leží u dveří svého domova, zatímco u pobřeží se právě potápí loď.

SKALISKO

A druhý den jako vždycky znovu vyjde slunce. V zátocě se na hladině nezvedne ani vlnka, voda jako by se trochu stýděla.

Vlny? My? Kdepak.

Vichřice? šeptá vítr tichounce. Ne ne, to jsem nebyl já. Pohladí Lampičku po tváři, jako by ji laskala něčí ruka.

Maminko! Chvíli je zmatená. Maminko! Už jsem mrtvá?

V duchu slyší mamčin laskavý smích. Ne, miláčku. Nejsi mrtvá.

Aha. Lampičce to je skoro líto. Opravdu ne?

Opravdu ne, tvůj čas ještě nenastal. Copak neslyšíš racky? Necítíš vůni vody? Pořád ještě jsi naživu.

Lampička cítí pach slané vody a slyší křik racků. Taky vnímá, že ji kamínky tlačí do zad a že má mokré šaty. Pootevře oči a skrz řasy vidí maják tyčící se do oblak. Neví, jak se sem dostala, ale všechno ostatní si ještě pamatuje.

Nestihla jsem to, maminko.

Ne, miláčku. Nestihla.

Moc se táta zlobí?

Ano, moc.

Na mě.

Ano, taky na tebe. A na mě. A na sebe.

Ale já za to nemůžu! zavolá Lampička do oblak. Tak strašně jsem se snažila. Opravdu jsem se snažila!

Já vím, utěšuje ji maminka. Byla jsi moc statečná.

Jenže ne dost.

Byla jsi statečná tak akorát. Jenom moje holčička je tak statečná. Pojď, vstávej, šup dovnitř. V tom mokrém oblečení ještě nastydneš.

Ano, nastydnu, říká Lampička. Na chvíli ještě sevře víčka. Hrozně moc nastydnu a pak umřu a budu u tebe.

V duchu vidí maminku kroutit hlavou. Takhle ne. Vstávej, miláčku!

Lampička si povzdychne a vyškrábe se na nohy. Je celá ztuhlá, třese se zimou a všude má modřiny. Vyleze na zápraží a otevře dveře.

„Tati!“ V místnosti je tma, podlaha je posetá obsahem skříní a šuplíků. Dvířka od kamen jsou otevřená, mezi ponožkami, hrachem a popelem leží tátovo převrácené křeslo. Jeho nevidí, ve spacím přístěnku leží jen zchumlané deky.

Dojde ke schodům, podlaha jí vrže a klouže pod nohama. „Tati! Jsi tam?“

Že by se vysoukal po schodech až nahoru? S tou svojí nohou?

August stojí nahoře a vyhlíží na moře, rukama se drží zábradlí, je celé rudé od rzi a bílé od racčího trusu. Lampička se postaví vedle něj. Oba mlčí, vlahý vítr jim čechrá vlasy.

Dole uprostřed zátoky leží našikmo přes skalisko loď. Visí na skále jako nemocné dítě na matce. Přídě má roztráštěnou, přeražené stěžně z ní trčí na všechny strany. Ochablé svěšené plachty se třepotají ve větru. Na hladině všude kolem plují prkna, sudy a úlomky z loď. Z přístavu na druhé straně je slyšet křik, muži v bárkách se plaví sem a tam.

Lampičku mrazí. Kouše se do rtu. Je to její vina. To způsobilá ona.

Podívá se na tátu, na jeho rozevláté zrzavé vlasy, které už začínají šedivět, na strniště na bradě. Na jeho zarudlé oči. Že by celou noc nespál? Snaží se mu nenápadně přičichnout k dechu, ale cítí jen sůl a rez. Hrozně se na ni zlobí, to ona chápe. Možná už s ní nikdy nepromluví, až do konce života.

Ale August přece jen promluví.

„Poslouchej,“ řekne. Jeho hlas zní skřípavě, jako by ze sebe už dlouho nevydal hlásku. „Vtluč si do hlavy tohle. Celou noc jsem se pokoušel tu čočku opravit. Mechaniku čočky.“

„Ona se rozbila?“ podívá se Lampička. „Ještě včera byla v pořádku.“

Táta ji surově uchopí za paži. „Nechod se tam koukat!“ oboří se na ni. „Poslouchej. Poslouchej a opakuj. Můj táta...“

„Au... no... můj táta,“ opakuje Lampička.

„Celou noc...“

„Celou noc...“

„Opravoval čočku.“

„Opravoval čočku. A komu to mám říct?“

„Komukoli, kdo se na to zeptá. A teprve k ránu se mu to podařilo, ale to už bylo pozdě.“

„Aha,“ poznamená Lampička. „Ale...“

„Opakuj.“

„A podařilo se to, no... až k ránu a...“

„To už bylo pozdě.“

„A to už bylo pozdě. Ale to přece není pravda, ta čočka nebyla rozbitá, tak to je vlastně lež. Au!“

Táta po ní vrhne rozzuřený pohled. „A co mám jako říct? Moje dcera, tady moje dcera zapomněla koupit sirky, takže to je její vina?“

„Ne,“ pípne Lampička.

„No vidíš. Takže víš, co máš říct?“

Lampička přikývne a táta sevření uvolní. „Já, no...“ vysouká ze sebe Lampička. „Můžu teda říct, že jsem pomáhala, že... že jsem podávala šroubováky a kleště a tak?“

„To klidně řekni.“

„A taky si můžeme umazat ruce, aby to vypadalo, že jsme...“

Táta jí popadne za rameno a zatřepe s ní. „To není žádná legrace!“

„To přece neříkám,“ pípne Lampička. Dívá se na své ruce na zábradlí, na zničenou loď. Utopil se někdo?

„Tak co, pamatuješ si to?“

„Ano, tati.“

„Tak mi to převyprávěj.“

„No... Můj táta, on... celou noc opravoval světlo, teda... čochku, protože se rozbila, a podařilo se mu to až...“

„Ráno.“

„Ráno. Ale to už bylo pozdě.“

„No dobrá, tak takhle to uděláme.“ Táta jí pořád ještě svírá rameno, docela to bolí, ale ona na to nic neřekne. Doufá, že jí tím vlastně chce sdělit, že je rád, že se neutopila a dostala se v pořádku domů. A že nevadí, když občas na něco zapomené. Že to se občas stane každému, i jemu přece? Že to není její vina.

A August to všechno možná říct chce.

Jenže neřekne.

August sedí mlčky u stolu, pahýl nohy na stoličce. Lampička mu uvařila čaj, ale on ho nepije, a později mu přinesla i jídlo a to tam taky zůstalo stát. Naučila se nechávat tátu na pokoji, když má takovou náladu, zůstat ve stínu, příliš na sebe neupozorňovat.

Protože když něco řekne nebo udělá hluk nebo se zasměje... Poslední dobou se to zhoršilo, někdy je v duchu ráda, že táta přišel o kus nohy, že ji nedožene, že se před ním může schovat a počkat, než se to přežene, než se mu do očí vrátí obvyklý pohled a zase ji uvidí.

August je tak rozrušený, až se uvnitř celý chvěje. A taky se bojí. S tou lodí je to strašlivá patálie. Je mu jasné, že to někdo musí odskákat. A jak to s vinou chodí? Vina je jako zkažené vejce, které si lidé mezi sebou pořád dokola přehazují. Nikdo ho nechce chytit, nikdo nestojí o to, aby se na něm rozprsklo.

V duchu už vidí, jak pukavec letí. Majitel lodi nařkne rejdaře. Rejdař, který přišel o náklad, to hodí na kapitána. Kapitán svalí vinu na vyšší moc. Bouře! Vysoké vlny! To nešťastné skalisko uprostřed zálivu! No jo, jenže dotáhněte skalisko k soudu. Ždímejte ho, dokud z něj dostanete zpátky všechny peníze... To si uždímáte prsty.

No ale kdo teda, kdo to vejce chytí, na koho padne vina? Počkat. Maják nefungoval! To je zanedbání ze strany města! Starosta se zamračí na konšela, konšel se vyděšeně podívá na správce přístavu a správce přístavu se rozhlíží a hledá toho, kdo... A najednou se všichni zadívají jeho směrem.

Správce majáku. Samozřejmě. Tomu to vejce hodí. Už vidí, jak na něj letí, jen puknout. Už ten puch cítí.

Strašně moc by si chtěl přihnout, ale nemá čeho. Zbyla jen rezavá voda.

Lampička se odpoledne vydá po mořské stezce do města pro nový balíček sirek. Vůbec se jí nechce, ale musí. Už žádou další noc bez světla.

V přístavu je živo. Připlouvají a odplouvají velké i malé lodě. Lidé vynášejí na pobřeží dřevo, bedny a sudy. Lampička se neodvažuje moc rozhlížet, ale utopené námořníky nikde nevidí. Jen lapky a zloděje dřeva, kteří ve stínu mola nakládají na malé šalupy všechno, co se houpe na vlnách. Nad nimi krouží racci a kradou, co je k snědku.

Lampička vyleze na hráz a rychle se tím ruchem prodírá v obavách, že ji někdo pozná, že na ni někdo zavolá: *Hele, ty jsi přece ta... Pročpak maják v noci nesvítí? Vy jste se pomátli?*

V uličce, kde je hokynářství, vládne větší klid. Za pultem stojí paní Rozenhoutová. Je o pár hlav menší než její muž a dívá se na Lampičku malýma studenýma očima.

„No ne, takže ty ještě žiješ.“ Nevypadá, že by ji to těšilo. „Frederik za tebou včera běžel. Tos věděla? Nevěděla, vid'. Ty jsi ho neslyšela, jak tě volá? Jistě že ne. V takové bouři. A ty kroupy. Notabene aby ti dal svůj šál. A sám se při tom pocho-pitelně nachladil, to je celý on. Toho sis nevšimla?“

Lampička zavrtí hlavou. Seshora slyší pana Rozenhouta kašlat.

„A teď si v posteli může vykašlat plíce. A kdo se musí ohánět v obchodě? A ještě pečovat o něj?“

Možná by teď měla říct „asi vy“, ale to ji ani nehne.

„Dva balíčky sirek s vlaštovkou prosím,“ řekne. „A kdybyste to mohla připsat na dluh.“

Hokynářka se nakloní přes pult. „Připsat, jo?“ řekne. „Zase. Víš ty vůbec, kolik už dlužíte?“

Lampička pokrčí rameny. Ví to tak trochu, ale ne přesně. Hodně. Už za celé týdny. Poslední dobou nikdy nejsou peníze.

Paní Rozenhoutová jí přistrčí papírek, vytáhla ho, jako by ho už měla nachystaný. „Tady,“ pronese. „Jen to přečti pěkně nahlas. Asi se sama vyděšíš.“

Lampička se dívá na slova na papírku. Tu a tam rozezná

E, to je písmenko z jejího jména. Pak už vidí jen čárky a tečky, které se postupně rozmazávají a prolínají. Nechce plakat. Nechce se s tou ženou vybavovat, chce sirky a zpátky domů, zapálit světlo a vlézt si do postele.

Paní Rozenhoutová si papírek zase vezme a odkašle si. „Brambory,“ spustí. „Dva a půl pytle. Osm litrů mléka, osm, prosím pěkně. Fazole. Šest bochníků chleba, tři rozinkové bochánky... Jak to, že jíte rozinkové bochánky, když nemáte ani na chleba? To by mě teda zajímalo. A to už vůbec nemluví o tom, kolik mám na papírku kořalky.“

Lampička by nejradši z obchodu utekla. Pan Rozenhout nikdy takové okolky nedělá – když nemá peníze, vždycky jí všechno zapíše na dluh. A potají občas taky něco ne. Povzdychne si.

„Zítرا přinesu peníze,“ slíbí. „Opravdu. Ale teď potřebuju sirky. Musíme zapálit světlo.“ Seshora se ozývá lomoz a pak zase kašel.

„To každopádně,“ utrhne se na ni paní Rozenhoutová. „Ale proč to máme platit my, to mi laskavě vysvětli.“

Lampička nic neříká, protože neví, co by řekla.

Paní Rozenhoutová znovu popadne papírek se seznamem. „Už tu mám tři balíčky sirek, a navíc ty nejdražší.“

No tak ne, pomyslí si Lampička. Tak bude maják další noc potmě, další loď narazí na skalisko.

„Víš ty vůbec, jak drahé...“

„Hildo!“ ozve se nad schody hlas pana Rozenhoutu. „Dej té holce balíček sirek.“

„A proč bych to dělala?“

„Teď hned!“ Lampička sleduje, jak po schodech scházejí velká bosá chodidla a modře proužkované kalhoty od pyžama. „Zbláznila ses?“

„Já?“ zvolá žena. „Já že jsem se zbláznila? To snad myslíš sebe! Ty obětuješ vlastní šál, půlku obchodu rozdáš, ty bys ještě... Ne, zůstaň nahoře, jsi nemocný!“

Pan Rozenhout sleze dolů a celý ukašlaný vejde do obchodu.

„A bez bačkor,“ peskuje ho žena. „Bez šálu. Kvůli takový... Ale já už nic neříkám...“

„No,“ rozkašle se pan Rozenhout. „To by bylo fajn.“ Vezme velké balení sirek a podá ho Lampičce. „Tak utíkej.“ Položí jí ruku na rameno a jemně ji postrčí ke dveřím. „Už se stmívá.“

Lampička vyběhne podél regálu s drncícími láhvemi kořalky, pro ty si musí přijít táta sám, ona je ráda, že je z obchodu pryč.

„Však já si to zapíšu!“ rozléhá se za ní hlas paní Rozenhoutové. „Takže to máme čtyři balíčky sirek. Čtyři!“

Nahoře Lampička zapálí velké světlo. Ruce se jí trochu chvějí. Schválně se nedívá na loď, která tam dosud leží. Pohledem zabloudí na druhou stranu, k městu, k přístavu, kde voda poklidně olizuje hráz. V šeru zahlédne nějaký pohyb.

Po mořské stezce přichází v zástupu skupinka lidí, v pozdním světle vypadají skoro černě. Jsou to muži v širokých kloboučích a s holí v ruce. Za nimi jde paní v šatech. Klopýtá a vrávorá na hrbolatých kamenech, mužům nestačí. Když se přiblíží, Lampička ji pozná: je to učitelka ze školy, kam Lampička krátce chodila. Její jméno si už nepamatuje. Zástup se pomalu blíží k majáku.

Lampička se svírá žaludek. Najednou jí dochází, že celý den čekali právě na tohle. Rychle, na hladkých schodech jí to klouže. „Tati, tamhle jdou...“

„Já jsem je viděl,“ vyštěkne August. Stojí u okna zády k ní. „Zmiz do kamrlíku.“

„Proč musím do...“

„A nevyjdeš z něj, dokud tě nezavolám, rozumíš!“ Táta za ní zabouchne dveře. „A snad si pamatuješ, co jsem ti ráno nřkázal?“ zašeptá škvírou ve dveřích.

Co že to bylo? pomyslí si Lampička. A jo vlastně.

RÁNA

August se opře o hůl. Noha se mu chvěje, ale on se neposadí, nechce být menší než muži, kteří mu pochodují po místnosti.

Tlustý šerif si s sebou vzal dva pohůnky, uhrovité mladíky s vlasy jako lněná koudel. Potloukají se mu po příbytku, jako by v něm sami bydleli, a prohrabávají se mu ve věcech. A to se smí. August je nemůže jen tak vykopnout.

Ta ženská v šedivých šatech se ničeho nedotýká. Jen tam tak stojí a dívá se na něj a rozhlíží se po místnosti, jako by se všeho štítla. August je z ní nervózní.

Jak že to vymyslel, co že řekne? Hlavně klid, to je nejdůležitější. Pomalu dýchat. Nerozčítit se. Zachovat zdvořilost. Odpovídat ano, pane. Jinak bude ještě hůř.

Ano, pane. Samozřejmě, pane. Z hloubi duše se omlouvám, už se to nikdy nestane. Nekřičet, nenadávat. Sklonit hlavu.

Musí pořád myslet na Emilii, která mu dřív pokaždé vštěpovala: *Nekřič, Auguste. Ne abys kopal do židlí, zlato. A do šerifa už vůbec ne...*

Jenže umřela a on si to musí připomínat sám. Povzdychne si. Nejde mu to, ale musí. Kvůli Lampičce.

„Nuže,“ pronese šerif. „Jak říkám. To byla ale bouře, že? Na tu hnedle nezapomeneme. A ta loď. Bum, a byla na skalisku. Slyšel jsi to?“

„Viděl,“ odpoví August. „Z majáku to je vidět.“

„Hm,“ potřeše šerif hlavou. „Hm. To je panečku pořádný výšlap, vid', s tou tvou nohou. Bum, a bylo to. Prásk! Rozlomila se vejpúl! Hotový zázrak, že se nikdo neutopil. Víš, kolik stojí taková loď, Watermane?“

„Netuším,“ odpoví August. Otočí se a vytrhne něco z rukou šerifova blondatého pomocníka. „Nesahejte na to!“

Je to Emiliino zrcátko, které tam na hřebíčku visí už od... odjakživa. Patří tam. Pověsí ho zpátky a zahlédne vlastní tvář. Je celá bílá, z doširoka rozevřených očí mu kouká strach. Hlavně klidně dýchat.

Šerifův pomocník se tázavě podívá na šéfa. Chce tím říct: *Mám ho umlátit k smrti? Teď hned? Nebo až pak?*

Až pak, přikývne šerif. *Času dost.*

Hlavně klidně dýchat. Ano, pane. Na co že jste se to ptal, pane? Jen aby Lampička zůstala ve svém kamrlíku.

„Taková loď stojí přinejmenším pět tisíc dolarů.“ Šerif pomalu kývá hlavou. „To já pod polštářem nemám. Ty jo?“

August se pohrdavě zasměje. „Při tom, co mi platíte, ne.“

„To je taky pravda,“ poznamená šerif. „My tě platíme. A za co vlastně?“

„Za rozsvěcování světla.“

„Přesně tak. Říkáš to sám.“

„Což je důležité hlavně za bouře!“ Jeden z pomocníků se

postaví vedle šerifa a stejně jako on pokyvuje hlavou. V rukou drží šuplík se lžičkami.

„Přesně tak...“ opakuje šerif. „Právě. A včera to teda byla bouře, vid? Panečku.“ Zamne si ruce. „No a... svítlo to světlo včera?“

„Ne, pane.“

„A pročpak ne?“

August si povzdychne. Už to vyprávěl dvakrát. „Protože se porouchala čocka, mechanika... Opravoval jsem ji celou noc...“

„A jo, to jsi říkal.“

„A byl jsem s tím hotový až nad ránem. A to už bylo...“

„Pozdě,“ doplní šerif.

„No... jo. A mrzí mě to. Už se to nestane.“

Šerif strčí správci majáku nos až do obličejce. August po čichu pozná, že už má v sobě panáka. Sám na něj má taky hroznou chuť.

„Můj pomocník byl právě nahoře,“ řekne šerif. „Čocka je v naprostém pořádku.“

„To je, teď! Ale v noci nebyla, celou...“

„Stává se to často?“

August pokrčí rameny. „Někdy. Je to starý krám.“

„A o tom jsme věděli? Nahlásil jsi to někdy na radnici? Poslal jsi zprávu? Zažádal jsi o výměnu?“

„To musím umět i psát? Já jsem správce majáku.“

„Jo, to jsi. A máš jediný úkol. Rozsvěcovat světlo. A zase ho zhasínat. No, a včera jsi světlo rozsvítil?“

„Samozřejmě.“

„Sirkou.“

„Čím jiným.“

„A přesto nesvítlo.“

„Vždyť to říkám, bylo to kvůli tomu, že...“

„To jsi říkal, jo. Že mechanika a blablaba.“

August zabloudí očima k Lampiččiným dveřím. Že by se pohnuly? Zůstaň tam, dítě. Prosím.

„Auguste Watermane, poslal jsi včera večer svoji dceru Emilii pro sirky? Příliš pozdě? Když už byla dávno tma?“

„Přísahám, že neposlal.“ August si skrže prsty odplivne, na podlaze se rozplácne velký chrchel. Šedá učitelka v rohu si nesouhlasně odfrkne.

„Jak je tedy možné, že jsme se od paní Rozenhoutové dozvěděli, že tvoje dcera tam včera tou dobou byla a od jejího muže dostala, cituji, sirky extra kvality?“

„To se musíte zeptat jí.“ August teď jasně vidí, že se dveře pohnuly. Nechoď sem, pomyslí si. Zůstaň tam. „Já jsem ji nikam neposílal.“

Šerif se pátravě rozhlíží. „Kdepak vlastně máš dceru? Odváp ji vítr? Utopila se? Utekla?“

„Ne, je...“

„Jsem tady.“ Dveře se otevřou a v místnosti stojí Lampička.

Táta výhrůžně vykročí jejím směrem. „Dovnitř, koukej se odsud pakovat, nepleť...“

„Ne, ne, to dítě tu chvíli zůstane.“ Šerif položí Augustovi ruku na rameno. Ne vlídně, ale výhrůžně. „Jen nám pověz, děvče, co se dneska v noci přihodilo.“

Lampička se zhluboka nadechne. Strašně moc se snažila, aby si tu větu zapamatovala dobře. A tady je.

„Tatínek celou noc opravoval čočku,“ oznámí, „protože se rozbila, a potom... podařilo se mu to až ráno, a to už bylo, no...“

„Pozdě, vid,“ přispěchá šerif na pomoc. „To je ale panečku historka. A pak jsi šla koupit sirky.“

„Ne...“

„Paní Rozenhoutová tvrdí, že ano.“

„Aha,“ řekne Lampička, „no vlastně ano. Nebo ne, to bylo dřív, to bylo právě předtím...“

„A proč vlastně? Táta je koupit zapomněl? A pak poslal tebe? V té bouři? To tě šlechtí, Watermane.“

„Ne,“ vyhrkne Lampička. „Ne, já jsem je zapomněla, byla to moje vina, všechno to vlastně byla moje vina...“ Tváře jí

hoří, ale v očích má rozhodnost. Pomůže tátovi. Nenechá ho v tom.

„Tvoje vina?“ podívá se šerif. „Ty jsi snad správce majáku?“ Lampička zavrtí hlavou.

„A kdepak byl správce majáku?“

„On s tou nohou tak daleko nedojde,“ odpoví Lampička.

„A taky byl, měl... Byl unavený.“

„Drž klapačku, ty jedna!“ Lampička vidí, že táta zatíná a zase povoluje pěst, což nikdy není dobré znamení.

„Nech dceru domluvit, Watermane. Pověz, děvče. Byl unavený? Nebo opilý?“

Lampička se na něj plaše podívá. Šerifovi se lhát nesmí.

„No tak? Odpověz. Opilý? Tak opilý, že se nezmohl na práci?“

Lampička klouže pohledem z táty na šerifa a zase zpátky. „No...“ Přikývne a zároveň se snaží, aby to vypadalo jako zavrtění. Nejde jí to. „Ane...“ zaplete se do toho. „Nebo vlastně...“ Neví už, co říct má, a co naopak ne. „Ale to přece nevádí, já mu stejně pomáhám, každý den mu pomáhám, jen včera jsem zapomněla na sirky, takže to byla moje vina, že...“

Augustovi se udělá rudo před očima. Zdaleka a z hluboké minulosti slyší Emiliino varování: *Nedělej to, zlato. Bude to jenom...* Ale on neví, jestli to vůbec může být ještě horší. Vlastní dcera ho udává. To vypasený tele, šerif, a jeho pohůnci se mu procházejí po domácnosti, jako by jim to tam patřilo. Ta babizna v rohu se na něj dívá, jako by byl ten největší špiavek pod sluncem... Sevře hůl v ruce pevněji.

„A. Teď. TÁHNĚTE K ČERTU!“ Z úst mu zaburácí a ruka práskne holí do stolu tak silně, až hrnečky poskočí a jeden ze šerifových pohůnků vyjekne. Blondáček se už zase chopil Emiliina zrcátka, August mu ho vyrazí z ruky. Zrcátko se rozbije, střepy se rozletí na všechny strany. A teď se chystá uhodit do hlavy samotného šerifa, do té jeho hloupé hlavy s buvolíma očima, a uhodit šerifa se nesmí, to je strašná pitomost, ale jemu to může být fuk, stejně už je všechno...

„Přestaň!“ zakřičí Lampička matčíným hlasem. „Tati, přestaň!“

A on místo šerifa uhodí ji.

Uhodí ji holí do tváře, ta nejdřív krátce zbledne a pak celá zrudne, z ucha jí vyteče pramínek krve, ale jeho vztek ještě nepolevil, a tak pozvedá hůl k další ráně, ale...

„To je skandální!“ Místností se rozlehne hlas paní učitelky, o níž Lampička už neví, jak se jmenuje. „To je skandální! Jak se opovažujete!“ Dvěma kroky je u Augusta a vytrhne mu hůl z ruky. „Vlastní dítě. Surovče.“

Otočí se k šerifovi a jeho mužům. „A vy tam jen tak stojíte. On tady vlastní dceru ubije k smrti, a vy se na to díváte.“

„Ale slečno Amálie, my bychom přece...“ spustí šerif. „My bychom rozhodně, právě jsme chtěli...“

„Ano, když už je pozdě, to ano. Vy vždycky právě chcete.“ Obrátí oči ke stropu, jako by tam seděl někdo, kdo s ní souhlasí. „Už jsem vám to říkala předtím, šerife. A teď to vidíte na vlastní oči. Ale já už se na to dívat nebudu. Já ne. Už ani minutu.“

POVLAK NA POLŠTÁŘ

Lampička si rukou drží tvář. Za chvíli ji bude strašně moc bolet, už to cítí. Ale teď v ní ještě všechno žhne leknutím. Udělala a řekla přesně to, co neměla. Očima vyhledává tátův pohled. Ráda by řekla „Chtěla jsem jen pomoci“ a přeje si, aby se na ni podíval a aby ji zase viděl, jak to vždycky nějakou chvíli po takovém výbuchu bývá. Někdy to trvá půl hodiny, jindy pár dní. Ale jeho to nakonec vždycky mrzí. Nahlas to neřekne, to prostě nedokáže. Ale sdělí jí to očima.

Jenže než se na ni táta stihne podívat, ucítí Lampička na zátylku studenou ruku, která jí strká dopředu, do jejího kamrlíku. Paní učitelka Amálie. Tak se jmenuje, už si vzpomněla.

Paní učitelka hned za ní překročí práh, ve dveřích se musí sehnout. Péry na klobouku škrta o strop. „Pár šatů,“ vybídne ji. „Spodní prádlo, noční košili. Ponožky.“

Lampička se na ni podívá. Opravdu nechápe, co tím ta paní myslí.

„A nějaké sváteční šaty samozřejmě...“ Učitelka Amálie se otočí k polici, na níž má Lampička složené oblečení, je ho poskrovnu. Netrpělivě luskně prsty. „Podej mi kufřík. Já ti to sbalím.“

„Já žádný kufřík nemám,“ zašeptá Lampička. Nechápe to. Kufřík? Musí zpátky do školy?

„Nebo košík? Tašku?“ Lampička zavrtí hlavou. Paní učitelka Amálie se spěšně probírá věcmi na polici. Podrážděně vzdychá a hází všechno na Lampiččinu postel. Šaty, křivě upletené ponožky. Starou flanelovou noční košili.

„Tu taky?“

„Musím pryč?“ ptá se Lampička. „Mám spát někde jinde?“

„Ano, děvče.“ Paní učitelka Amálie netrpělivě nacpe oblečení do povlaku na polštář, když nic jiného není po ruce. I ten je starý a vetší.

„Zatím tě vezmu k sobě. Než se najde řešení.“ Popostrčí Lampičku zpátky přes práh do místnosti.

Šerif a jeho muži chodí sem a tam a přesunují věci. Ze skříní vytáhli všechno možné a pohodili to na hromadu v koutě. Rendlíky, hrníčky, dózu na chleba. Přes to leží nakřivo srolovaný koberec. Jeden ze šerifových pohůnků přijde dovnitř se dvěma zlostně kdákajícími slepicemi a vypustí je na podlahu. A všude se povalují střepy ze zrcátka Lampiččiny maminky. Táta sedí zhroucený v křesle. Pohled upírá na zem, ne na ni. Pořád ještě zuří, jak jinak. Lampička sebere ze země kousek zrcátka.

„Fuj, nech to ležet, ještě se pořežeš,“ ozve se paní Amálie. Zatahá Lampičku za paži. Ta si najednou vzpomene, jak paní učitelka ve třídě plácala děti přes prsty, když se vrtěly na židli nebo chichotaly. A že se jí i trochu ulevilo, když už do školy chodit nemohla.

„Pustila jsi ten střep?“ Lampička poslušně přikývne, ale střep svírá v dlani. Trochu ji řeže do prstů.

Maminko, pomyslí si. Co se to děje?

„No tak pojď.“ Žena ji uchopí za zápěstí a táhne ji ke dveřím. „My se uvidíme zítra, šerife. Na shledanou, pánové.“

Pánové ji pozdraví tuknutím do klobouku. „Na shledanou, slečno Amálie,“ zamumlají.

„A ráádo se stalo!“ ozve se ještě paní učitelka a to „á“ pěkně protáhne.

„Jistě, jistě,“ odtuší rychle šerif. „Ještě jednou díky. Co bychom si bez vás počali?“

„To si velice často říkám také,“ odpoví učitelka a táhne Lampičku ven do noci.

Ta se ještě jednou přes rameno ohlédne do místnosti. Na sedícího tátu padá stín, skoro ho už nevidí. Nevzhlédne k ní.

PLÁN PANÍ UČITELKY AMÁLIE

Lampička leží a široce rozevřenýma očima hledí do tmy. Paní učitelka jí ustlala na gauči a zasoukala ji do tvrdých naškrobených prostěradel. Zhasla a řekla: „A teď už pěkně spi.“ Jenže Lampička nespí.

V pokoji je divně cítit mýdlo, nebo i něco čistšího. Moc tam toho není: stůl se strohými židlemi a skříň, na stěně kříž a v rohu velké hodiny, které celou noc hlasitě tikají.

Vyprostí ruku z uhlazených prostěradel a položí si ji na polštář těsně vedle obličeje. Dává si pozor, aby nezavadila o tvář, ta jí bolí. Jazykem pořád šmejdí v puse až k poraněnému místu, chutná po krvi. A v duchu se jí neustále zjevuje táta. Jak se tvářil a co řekl a co řekl pak a co udělal potom. Kdyby si s ním tak mohla chvíli promluvit. Kdyby tak chvíli slyšela jeho dech nebo chrápání. Zítra se přece bude smět zase vrátit domů, nebo ne?

Domů, kde nebude žádný nábytek. Že by odnesli všechno?

Ale vždyť to není žádná hrůza. O nic nejde, klidně můžou sedět na bedýnkách a jít z prkýnek a leccos najde na pláži. Až se vrátí domů a všechno zase bude jako dřív. Až tátovi řekne právě to, co říct má, a on už se na ni nebude zlobit. Až vymyslí, co přesně to má být.

V ruce schované pod prostěradlem tiskne střep. Maminko, já nevím, jak to mám napravit.

Pšššš. Spinkej, miláčku. Zítra je taky den.

Ve tmě slyší šourání, něco těžkého jí skočí na nohy. Po Lampičce měkkými tlapkami přejde kočka a čenichem se dotkne její tváře, té, která nebolí. Kočka naštěstí není cítit po mýdle, nýbrž jen po kočičině. Přede a položí se jí vedle hlavy, Lampička celou noc cítí její teplo a na tváři vnímá její hebkou srst.

Maminka má pravdu: zítra je taky den.

„Kdy se můžu vrátit domů?“ Lampička sedí u snídaně, před sebou talíř s kousičky nakrájeného chleba. Hlad nemá.

„Domů?“ Paní učitelka Amálie se přes okraj čajového šálku podívá na Lampičku a na její oteklou tvář. Párkrát zavrtí hlavou. „Je jedině dobře, že už tam nejsi.“

Lampička se snaží zakrýt si tvář částečně rukou. „Ale kdy teda můžu...“

„Za chvíli mám schůzku na radnici, tam se to rozhodne.“

„Co se rozhodne?“

„Co si s tebou počneme. Co je pro tebe nejlepší.“

„Já chci domů.“

„Zvážíme všechna pro a proti. Ve tvůj prospěch samozřejmě.“

„Já chci domů.“

„Co chce dítě, není vždycky to nejlepší řešení,“ odpoví paní učitelka Amálie a maličkými sousty ujídá chléb.

Když učitelka vyjde ze dveří, běží Lampička do koupelny a podívá se na sebe. Ano, modřina. Na okrajích už trochu zelenala a kůže na tváři je červená a opuchlá. Ještě štěstí. Ještě štěstí, že není doma. Že se na to nemusí dívat táta.

Moc se na tátu zlobím, ozve se jí v hlavě maminčin hlas.

Ale maminko, řekne Lampička. On to tak opravdu nemyslel.

To možná ne.

A určitě ho to mrzí.

Doufám, že pláče lítostí, hněvá se maminka. Holčičko moje ubohá. Ta tvoje ubohá tvářička.

Kočka se jí motá mezi chodidly. Lampička si ji vezme na klín a celé dopoledne ji hladí po teplé srsti, až to praská.

Paní učitelka Amálie se domů vrátí celá natěšená. Má u sebe dopis, v němž je prý všechno napsáno. Vytáhne ho a rozloží před Lampičku na stůl. „Podívej,“ řekne. „Všechno to do sebe pěkně zapadá.“

Rozváže si klobouk, sundá ho a odejde s ním do předsíně.

Lampička se chvíli dívá na bílý list papíru s černými písmeny a hladí kočku na klíně. Po chvíli zaslechne, jak v kuchyni zpívá voda v konvici, a paní učitelka Amálie vstoupí do místnosti s táčem, na kterém nese čaj a šálky.

„Tak co tomu říkáš?“

„Kdy se můžu vrátit domů?“

Paní učitelka postaví táč na stůl. „To se přece píše v tom dopise.“

Lampička cítí, jak jí žhnou tváře. Hladí kočku ještě o něco urputněji a pohled upírá do stolu.

„Ach tak,“ dovtípí se paní učitelka Amálie. „To je vlastně pravda, ty jsi moc dlouho ve škole nepobyla. Nuže. Ještě tohle k tomu. No nic, to teď už nedoženeme.“ Sebere Lampičce dopis. „Tak já ti to přečtu.“

Lampička by si to opravdu chtěla poslechnout, ale nedokáže se k tomu přimět. Myslí na všechno možné, na teď, na dříve, na ty dva týdny ve škole před mnoha lety, ve vydýchané přeplněné třídě, kde taky nerozuměla ničemu z toho, o čem se tam mluvilo, a i tam si dělala tak hrozné starosti. Podobně jako teď. Tak kdy už se bude moci vrátit domů?

„Pět tisíc dolarů,“ slyší najednou paní učitelku. „Přes pět

tisíc. A na tolik ty vaše věci nevyjdou, jen si nemysli, pět tisíc dolarů.“

Lampička se leknutím napřímí. Kočka rozhořčeně seskočí na zem. „Pět tisíc d...? To vůbec nemáme.“

„Pochopitelně že nemáte,“ pronese paní učitelka Amálie. „To nemá nikdo. To se musí vydělat, tady nepomůže ani svěcená voda. Ale ty přece umíš vzít za práci?“

„A co mám dělat? Kde mám pracovat? N... ne prostě doma?“

„Ne, to by nikam nevedlo. To rozhodně ne.“

„Tady? U vás?“

„Tady?“ Paní učitelka Amálie se srdečně rozesměje. „Ty máš nápady! To pochopitelně ne. Vždyť říkám, že nastoupíš v domácnosti pana admirála.“

„Kde že?“

„V Černém domě kousek za městem, však ho jistě znáš. Taková šťastná náhoda, že zrovna včera se od nich někdo poptával...“

„Černý dům?“ Lampičce se v duchu začíná přehrávat písnička, kterou si dřív zpívali na trhu při skákání přes švihadlo.

*V domě černém tam v lese
netvor prý je, říká se...*

„Ale tam bydlí netvor!“

„Nebud' směšná.“ Paní učitelka Amálie naleje čaj do šálků. „Pan admirál je velice vážený muž. Velice. Jinak bychom k němu přece neposlali dítě.“ Přistrčí Lampičce kyticí šálek. „No tak, neseď tu tak zaraženě, vždyť je přece úplně v pořádku, aby děvče tvého věku šlo do služby, nebo snad ne? Navíc jsem ti domluvila jedno volné středeční odpoledne měsíčně, to vůbec není špatné, za to mi můžeš být vděčná...“

„Ale jak dlouho tam musím zůstat?“

Paní učitelka Amálie se pustí do počítání. „Když vezmeme dolar za den, tak to máme pět tisíc dní. Ale když se z jedné strany vynasnažíš ty a z druhé strany tvůj otec, tak je to hnedle jen půlka. A půlka, to je jen...?“ Podívá se na Lampičku, jako

by zase seděla ve třídě. Ale i kdyby Lampička neměla hlavu plnou paniky, stejně by to vypočítat nedokázala.

„Dva a půl tisíce dní!“

„To je přílišně dlouho,“ vykoktá Lampička.

„Je to jen sedm let.“

Sedm let? To je přílišně strašlivě nekonečně dlouho.

Paní učitelka Amálie míchá lžičkou, až to řinčí. „Sedm let,“ usměje se, „to uteče jako voda.“

Lampička se dívá a dívá, ale vidí před sebou jen nedozírné širé dny. Dny bez táty, bez majáku, beze všeho, co zná. V domě s netvorem. Odstrčí šálek s čajem a zavrtí hlavou.

„To opravdu nejde.“

„Musí to jít, děvče.“ Paní učitelka Amálie dopis znovu pečlivě složí a zasune ho do obálky. „No tak to dopij a sbal si věci, vyrazíme hned.“

Lampička se rozpláče, nedokáže si pomoci. Pláče do čaje, pláče při balení věcí, pláče při odchodu. Pláče, když ji paní učitelka táhne za ruku, a pláče celou cestu městem, podél přístavu, uličkami do kopce, dál a dál od moře, až dojdou za město a vkročí na lesní pěšinku. Tam jí slzy vyschnou.

Vítr přináší zdaleka vůni moře. A také něco dalšího: bušení kladiv. Někdo zatlouká do dřeva obrovské hřebíky.

Lampička to netuší, ale dveře do majáku zanedlouho zatarasí trámy. August sedí uvnitř a teď už se nedostane ven. Je tam zavřený na sedm let a má u sebe dostatek sirek, aby každý večer mohl zapálit světlo.

„S touhle nohou?“

„Tvoje noha nám je ukradená, Watermane. A každé ráno to světlo zase zhasneš.“

„To mi nemusíte vykládat, to dělám už deset let.“

„Posílal jsi místo sebe dceru, to je něco jiného.“ Šerif se zasměje vlastnímu vtipu. Jeho pohůnci se chechtají s ním a pokračují v zatloukání.

„A co jídlo? To se mám snad cpát sirkama?“

„Zajistíme, aby ti sem každý večer někdo něco přinesl,“ odpoví šerif. „Ale nečekej žádné hody, chacha.“

August přitiskne tvář k okénku na dveřích. Prostrčí skrz něj jen nos, víc nic.

„A co moje dcera?“

Odpovědi se mu nedostane.

„A moje holka? Co bude s ní? No tak?“ August nemůže nic dělat, jen na muže přes okénko plivnout. Chuchvalce plné zášti. „No tak, na něco jsem se vás ptal!“

Poslední hřebík dostane ránu a muži se spěšně pakují. Štítvě si otírají límce. Potom scházejí po mořské stezce zpátky do města.

August za nimi nadává. „Odpovězte mi! Kdy zase uvidím svoji dceru?“

Šerif pokračuje v chůzi. „Nejdřív si na to musíš vydělat, Watermane!“ volá přes rameno. „Pak uvidíme.“

MARTA

Černý dům stojí kousek za městem na útesu, aby z něj bylo vidět na moře. Ale stromy kolem v posledních letech rostly a rostly, až dosáhly takové výšky, že z většiny oken jsou vidět už jen jejich větve a taky listy černého břechtanu, jímž celý dům zarostl. Někdo by si musel dát ohromnou práci, aby ho ostříhal, jenže to nikdo nedělá. V břechtanu to šustí a žije, zabýdly se v něm sovy a pavouci, brouci a noční ptáci.

Přebývají v tom domě vůbec lidé? Vidět to na něm není. Dům stojí rozhněvaně a zasmušile zády k moři, okenice má zavřené, dveře na petlici, kolem dokola vysoký plot s ostrými hroty. Do toho, co se tu děje, ať nikdo nestrká nos, říká. Nepřibližujte se.

*V domě černém tam v lese
netvor prý je, říká se...*

Lampička klopýtá po hrbolaté lesní pěšince. Paní učitelka Amálie je mnohem větší než ona, a tak musí popobíhat, aby jí stačila. Povlak na polštář napěchovaný věcmi jí při každém kroku tluče o nohy, až o něj skoro zakopne.

A hlavou se jí pořád honí ta písnička:

*Ten ti hlavu ukousne
a pak bude po tobě,
krev se všude rozprskne
a rudo bude v chodbě.*

A najednou stojí u plotu. Je vysoký a rezavý a zarostlý popínavými rostlinami, kopřivami a vším možným. Paní Amálie zacloumá bránou. Neotevře se.

„Zamknuto na sedm západů...“ rozzlobí se učitelka. Zacloumá znovu. „A zvonek nikde. Jak se dostaneme dovnitř?“

Křoví se pohne a za plotem zničehonic stojí hubený chla-
pík ve velkém koženém plášti. Beze slova bránu otevře, a když
obě návštěvnice vejdou dovnitř, zase ji za nimi se skřípěním
zamkne.

„Srdečné díky,“ pronese paní učitelka Amálie hlasitě. Z křoví vylétnou ptáci, jež vyplašil její hlas. „Řekni ‚děkuji pěkně‘, Emilie.“

„Děkuji pěkně,“ zamumlá Lampička, ale když se ohlédne, muž už tam nestojí.

Dvojice si razí cestu k domu mezi vysokými živými ploty. Paní učitelka zazvoní, Lampička cítí na rameni její těžkou ruku. Z hlubin dlouhé chodby se ozve zacinkání. Vyčkávají, ale ke dveřím nikdo nepřichází. Paní učitelka netrpělivě zazvoní znovu. Ozve se zvonek a také kňučení nebo štěkot. Rozzlobený hlas. Žádné kroky se ovšem nepřibližují.

„No tedy!“ Paní učitelka Amálie netrpělivě bubnuje prsty Lampičce do límce. Pokouší se nahlédnout dovnitř přes okénko ve dveřích, ale když neuspěje, o pár kroků ustoupí, sejde z prahu a rozhlédne se po průčelí. „Já moc dobře slyším, že tam někdo je.“

Lampička se dívá s ní: z břechtanu na ni shlížejí tři podlaží černých oken. Vypadají jako rozzlobené oči.

Jdi pryč, děvče, říká dům. Co tu pohledáváš? Tady přebývají tajemství, černá tajemství a nestvůrné...

„Haló!“ Paní učitelka Amálie se nakloní k dopisní schránce. „Můžete laskavě někdo otevřít? Mám tu dítě!“ Otočí se podrážděně k Lampičce, jako by to byla její vina.

Třeba nikdo není doma, doufá Lampička. Třeba by sem pak nemusela. Vždyť ty peníze může vydělat i jiným způsobem, prostě doma nebo v obchodě, třeba u pana Rozenhouta, když pěkně spořádaně a pečlivě...

Vevnitř někdo otočí klíčem a velké domovní dveře se pomalu a se sténáním dávají do pohybu, jako by je to stálo námahu. Ve škvíře mezi dveřmi a zárubní se objeví obličej nějaké ženy. Vypadá nakvašeně, má zarudlé oči.

„No to je dost,“ spustí paní učitelka Amálie. „Dobrý den. Přicházím...“

„Nic nepotřebujeme,“ zabrblá žena. „Až příští týden.“ A chce dveře znovu zavřít.

„Moment!“ Paní učitelka Amálie napřáhne ruku a dveře zadrží. „Já nejsem z řeznictví. Vedu sem dítě. Tohle dítě, abych byla přesná. Emilii Watermanovou. Takhle to je všechno domluvené a tenhle dopis je...“

Žena se snaží dveře opět zabouchnout. „Teď se to nehodí,“ protestuje. „Teď ne.“

Paní učitelka Amálie mává bílou obálkou. „Tenhle dopis je pro pana admirála a já ho chci...“

„Pán není doma.“

„A kdy se vrátí?“

„To nevím. Zatím ne.“ Žena se znovu snaží dveře zavřít. „Vždyť vám říkám, že se to teď nehodí. Dneska odpoledne se to nehodí.“

„Nehodí, nehodí...“ Paní učitelka Amálie dveře prostě znovu pootevře. „Přinejmenším byste nás mohla pustit dovnitř. Máme za sebou pořádný výšlap. No tak, Emilie, pohni sebou.“ Prostrčí Lampičku kolem užaslé ženy do Černého domu.

Lampička vstoupí do chodby. Drží se v ní chlad, dlouhá řada dveří se ztrácí ve tmě. Stěna je na omak studená a vlhká; když po ní přejede prstem, má ho celý špinavě bílý. Paní učitelka Amálie jí za to hned pleskne.

„Nech toho! Jaký si o tobě udělá tady paní obrázek?“

Žena v černém se nedívá na Lampičku ani na její prst. Popadne z rukou paní učitelky dopis a netečně s ním odchází do útrobu chodby. „Předám ho,“ řekne. „Pánovi. Až se vrátí. Teď není doma. A nehodí se to.“

„Pro mě za mě,“ opáčí paní učitelka Amálie a její hlas se rozléhá chodbou. „Ale já tady to dítě nechávám ve vaší péči, ehm... Paní...?“

„Marta, jmenuju se Marta.“ Žena neurvale naznačí, kam se má návštěva odebrat, ale paní učitelka Amálie ještě neskončila.

„Nepochybuj, paní Marto, že jí zajistíte ubytování a stravu. Že ano? A snad i něco na převlečení, protože to děcko má na sebe jen samé hadry. Ostuda to není, ale ani žádná pěkná podívaná. Byl by to problém?“

Marta na ni užasle hledí. „Přece ji tady nenecháte?“

„Koneckonců, všechno máte v tom dopise. Naložte jí pořádnou práci, ona to zvládne, práce ještě nikoho nezabila.“

„Já tu žádný děcko nepotřebuju. Co si mám počít s děckem?“

„No...“ Paní učitelka Amálie přejede pohledem po stropě v chodbě. Podél lamp se táhnou pavučiny, rohy se jimi doslova černají. „Jak je vidět, pomocná ruka by se tu hodila. Nebo snad ne? Řekněme při... velkém úklidu.“

Marta zrudne vzteky. „To není... to je tím, že...“

„Nic mi do toho není...“ Paní učitelka ukazuje na prach, špínu, popraskané dlaždice. „Jen mi připadá, že každá ruka navíc by přišla domu k duhu.“

„Vždyť jsem na to taky úplně sama!“ Martě přeskočí hlas. „Všichni se odsud vypakovali, nikdo tu nezůstal, a už vůbec ne potom, co...“ Chodbou se zdálky opět donese ten zvuk. Vytí nebo štěkot nebo tak něco.

Lampička v kapse nahmatá mamčin střep. Mne ho v prstech. Ne, maminko. Opravdu ne. Tady zůstat nechci.

Marta udělá pár kroků směrem, odkud se zvuk nese.

„Dost!“ zavolá. „Lennie, ať se ztiší!“ Nastane ticho, Marta se šourá zpátky ke dvojici v chodbě a vrtí hlavou. „Vždyť to říkám celou dobu: teď se to nehodí!“ Po tváři jí stéká vzteklá slza. „Musíme ho pohřbít, ještě se musím převléknout, přece ho nemůžu pohřbít takhle?“ Ukazuje na potrhanou zástěru. „Na všechno jsem tu sama!“

„No tak vidíte,“ prohlásí paní učitelka potěšeně. „Tak to vám tady Emilie určitě bude nápomocná. Je to hodné děvče.“

Jemně Lampičku poplácá po rameni. „No... Jsem přesvědčená, že to tu všechno zvládneš, Emilie. Že těch sedm let uplyne jako voda.“

„Cože? Kolik? Sedm let?“ Marta sjede pohledem z Lampičky na její doprovod.

Ačkoli Lampičce se paní učitelka Amálie pranic nezamlouvá, teď by se k ní nejradši přimkla a poprosila ji, aby ji vzala zpátky do toho pěkného domu s milou kočkou.

„Co když tu opravdu žije netvor,“ namítá. „Co když mě sežere?“

Paní učitelka Amálie se na celé kolo rozesměje, až se její smích odráží od stěn. „Ty jsi opravdu ještě dítě, Emilie. Jen tvrdě pracuj, snaž se, však ony se ti tyhle starůstky vykouří z hlavy.“ Obrátí se ke dveřím. „Vyprovázet mě nemusíte,“ řekne Martě, jež se k tomu ani nemá.

Paní učitelka Amálie se naposledy podívá na Lampičku. „Není zač, děvče, není zač. Kvůli díkům to nedělám...“

Otevře dveře a vyjde do paprsků pozdního slunce. Lampička vidí, jak na dlaždice dopadá sluneční světlo a jak v něm víří sto tisíc částiček prachu. Pak se dveře hlasitě zaklapnou.

Než se otočí, je Marta pryč a ona zůstane na chodbě sama. Neví, co si počít ani kam se vydat.